

GRAU EN NUTRICIÓ HUMANA I DIETÈTICA

39213 - FISIOPATOLOGIA

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Salut
- Tipus d'assignatura: Obligatòria
- Curs: Segon
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 6
- Professorat:
 - Marta López Viñals [<mlopezi@tecnocampus.cat>](mailto:mlopezi@tecnocampus.cat)
 - Alicia Costa Izurdiaga [<acostaz@tecnocampus.cat>](mailto:acostaz@tecnocampus.cat)
 - Gaston Rodrigo Echaniz Barbero [<gechaniz@tecnocampus.cat>](mailto:gechaniz@tecnocampus.cat)

Llengües de docència

- Català

Hi ha alguns materials docents en llengua anglesa.

Presentació de l'assignatura

L'assignatura de Fisiopatologia pertany a la Matèria 4, *Ciències de la Nutrició, la Dietètica i la Salut*, i és de tipus obligatori.

Els objectius són conèixer i comprendre els mecanismes fisiopatològics de les principals malalties, els factors que hi influeixen. Alhora, desenvolupar habilitats comunicatives i de tracte envers el/la pacient.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homòfobes, trànsfobes i discriminatòries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiem que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Específica

- RAE28- Identificarà els coneixements fisiopatològics de les malalties relacionades amb la nutrició, els problemes dieteticonutricionals del pacient, així com els factors de risc i les pràctiques inadequades en l'àmbit de la nutrició clínica/nutrició esportiva.
- RAE29- Elaborarà la història dietètica de les persones sanes i malaltes, utilitzant la terminologia emprada en ciències de la salut i interpretant les dades clíniques, bioquímiques i farmacològiques en la valoració nutricional de la persona malalta i en el seu tractament dieteticonutricional.

No definides

Continguts

Tema 1. Concepte i bases de malaltia:

- Concepte i continguts de fisiopatologia.
- Instruments de la valoració global d'un pacient.
- Història clínica i raonament clínic.
- Bases de les malalties: genètica, infeccions, immunitat, inflamació, oxidació, neoplàsies.

- Alteracions de la termoregulació.

Tema 2. Trastorns del metabolisme intermediari:

- Trastorns del metabolisme dels hidrats de carboni: Diabetes mellitus tipus 1 i 2.
- Trastorns del metabolisme dels lípids: dislipèmies.
- Trastorns del metabolisme de les proteïnes: hiperuricèmia i gota.

Tema 3. Fisiopatologia de l'aparell digestiu:

- Patologia orofaríngea, esofàgica i gàstrica. Trastorns de la deglució (disfàgia), vòmit i reflux esofagogàstric, úlcera, gastritis; Gastrectomia.
- Patologia del budell prim. Alteracions de la motilitat (diarrea i estrenyiment), Síndrome de malabsorció (síndrome de l'intestí curt: per una resecció intestinal masiva.); Malaltia inflamatòria intestinal (malaltia de Crohn i colitis ulcerosa). 2
- Intoleràncies i al·lèrgies alimentàries.
- Patologia de colon i recte. Malaltia diverticular, colitis isquèmica, neoplàsia de còlon; Colectomia

Tema 4. Fisiopatologia de fetge i pàncreas (exocrí):

- Fetge i vesícula biliar. Infeccions víriques, tòxics, malalties autoimmunes, isquemia i trastorns genètics (hemocromatosis, malaltia de Wilson, dèficit de α 1-antitripsina); Efectes de les malalties hepatobiliars sobre el metabolisme dels nutrients, complicacions de la cirrosi (ascites, encefalopatia hepàtica).
- Pàncreas exocrí. Pancreatitis, fibrosi quística (mucoviscidosis), neoplàsia de pàncreas.

Tema 5. Fisiopatologia de l'eix hipotàlem-hipòfisi suprarenal i tiroïdal:

- Malaltia de Cushing i malaltia d'Addison.
- Hipertiroidisme i hipotiroïdisme, i hiperparatiroidisme.
- Altres.

Tema 6. Alteracions ponderals:

- Estudi de la pèrdua de pes.
- Alteracions del comportament alimentari (anorèxia nerviosa, bulímia nerviosa, altres).
- Obesitat i síndrome metabòlica

Tema 7. Homeòstasi del medi intern:

- Alteracions de l'equilibri electrolític.
- Alteracions de l'equilibri àcid-base.

Tema 8. Fisiopatologia del sistema renal i vies urinàries:

- Fisiopatologia del sistema renal.
- Síndromes nefrològics.
- Fisiopatologia de vies urinàries.

Tema 9. Fisiopatologia cardiovascular:

- Hipertensió arterial.
- Arteriosclerosi i cardiopatia isquèmica.
- Insuficiència cardíaca.
- Alteracions del ritme cardíac.
- Altres: cardiopaties congènites, caquèxia cardíaca.

Tema 10. Fisiopatologia de l'aparell respiratori:

- Malaltia Obstructiva Crònica Pulmonar (MPOC) i Asma.
- Fibrosi quística.

Tema 11. Fisiopatologia del sistema nerviós:

- Malaltia cerebrovascular: Accident Vascular-Cerebral.
- Malalties neurodegeneratives: Esclorosi Múltiple, Esclerosi Lateral Amiotròfica, Malaltia de Parkinson, Malaltia d'Alzheimer.

Tema 12. Fisiopatologia del sistema hematològic:

- Alteracions de la sèrie vermella: anèmies.
- Alteracions de l'hemostàsia.

Tema 13. Fisiopatologia del metabolisme ossi. Fisiopatologia osteo-articular:

- Artrosi.
- Osteopènia-osteoporosi.

Tema 14. Malalties infeccioses:

- Definicions.
- Agents causals de les infeccions en l'home.
- Tuberculosi, infecció per VIH.
- Altres.

Tema 15. Malalties hereditàries del metabolisme, càncer i trasplantament d'òrgans:

- Genètica i malalties neoplàsiques.
- Malalties hereditàries del metabolisme.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 05 - Igualtat de gènere
- 03 - Salut i benestar

Activitats i Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació de les competències i els resultats d'aprenentatge d'aquesta assignatura contempla diferents activitats d'avaluació de la Matèria 4:

Avaluació de la modalitat presencial:

Codi	Sistema d'avaluació	Ponderació mínima	Ponderació Màxima	Resultats d'Aprenentatge
EP1	Examen presencial parcial i/o final de l'assignatura. Qüestionaris de vertader o fals, d'opció múltiple, emparellament d'elements, respostes curtes o de desenvolupament.	20%	40%	RAE28
EP2	Exposicions orals, individuals i/o grupals	15%	60%	RAE29
EP3	Presentació de la memòria escrita, parcial i/o final, de treballs individuals o grupals, avaluant l'adequació al tema pressuposat, metodologia, resultats, bibliografia i conclusions	15%	60%	RAE29

Avaluació de la modalitat virtual:

Codi	Sistema d'Avaluació	Ponderació Mínima	Ponderació Màxima	Resultats d'Aprenentatge
EV1	Examen a través de l'e-Campus, parcial i/o final. Qüestionaris de vertader, fals, d'opció múltiple, emparellament d'elements	5%	15%	RAE28
EV3	Us adequat del campus virtual i les TIC aplicades a la seva matèria (assistència a classes síncrones, visualització de material audiovisual, participació en foros de debat, resolució de qüestionaris online). Participació en les activitats i/o debats plantejats a l'e-Campus.	10%	25%	RAE28

Activitats avaluadores

Seminaris 1, 2, 3, 4 i 5

Treball en grup i exposició oral

Qüestionaris virtuals d'autoavaluació

Qüestionaris d'avaluació associats a una lectura, material audiovisual o podcast

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 10) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003.

Perquè la nota de l'examen faci mitjana amb la resta de notes obtingudes durant el transcurs de l'assignatura serà necessari obtenir una nota igual o superior a 5 punts sobre un total de 10 punts.

Segons normativa UPF, l'alumnat que té opció a realitzar la recuperació de l'assignatura és aquell que hagi obtingut una qualificació de "suspens". En cas de no superar l'assignatura, l'única part susceptible de recuperació és l'examen, amb un examen extraordinari (recuperació) dins del mateix curs acadèmic.

El sistema d'avaluació i el període de recuperació es detalla en el Pla d'Aprenentatge disponible a l'aula virtual a l'inici de l'assignatura.

Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiantat a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

L'ús de la intel·ligència artificial (IA) en aquesta assignatura es troba regulat al Pla d'Aprenentatge. Cal consultar-lo per conèixer les condicions específiques d'ús.

Bibliografia i Recursos

Mataix, J. Nutrición y Alimentación Humana. 2ª ed. (revisada). Majadahonda: Ediciones Ergon, 2015.

- Laso Guzmán, F.J. Introducción a la medicina clínica. Fisiopatología y semiología. 4ª ed. Barcelona: Elsevier España 2020.
- Planas, M.; Pérez-Portabella, C. (eds.). Fisiopatología aplicada a la nutrición. 1ª ed. Barcelona: Ediciones Mayo, 2009.
- Rozman, C. Cardellach, F. (eds). Medicina interna. Farreras/Rozman. 19ª ed. Madrid: Elsevier España, 2020.